

[Riishøj]

det ikke mere, men kan meget vel blive det. Det er spørgsmålet om markedsmekanismen. Der var meget, meget store profitter at tjene for rederierne, lige efter at Sydafrika måtte omstille sin import af olie fra Iran til OPEC-landene. Det hul udfyldtes af A. P. Møller for 30 pct.s vedkommende, fordi der var store fortjenester at hente. Der er ikke de samme fortjenester at hente i øjeblikket. Oliemarkedet flyder med olie, og derfor er transporterne få. Vi burde kunne gribe ind over for denne forbryderiske trafik, men vi håber i det mindste, at vi kan få flertal for at gå et skridt videre i optræningen af denne form for danske nationale bidrag.

Vi mener, at der er en sammenhæng mellem, at stater yder nationale, regionale bidrag, og at vi på et tidspunkt kan få bindende sikkerhedsrådsvedtagelser på området. Det siger sig selv, at det er en langstrakt proces at få bindende sikkerhedsrådsvedtagelser på området. Vi kan ikke vente. Det tager alt for lang tid. Det skal forene både Sovjetunionen og USA. Vi bør i Vesten, inden det er for sent, yde nationale bidrag og regionale bidrag i langt højere grad, end tilfældet er.

Helhedskonklusionen vedrørende udenrigsministerens redegørelse er, at der i langt højere grad er tale om ord end om handling, og der er beklageligvis stadig væk tale om en pæn portion hykleri.

Jeg skal nævne, at hr. Kelm-Hansen på vegne af SF, VS, socialdemokratiet og de radikale senere vil fremsætte et fælles forslag om motiveret dagsorden.

Kelm-Hansen (S):

Jeg vil først takke udenrigsministeren for den besvarelse, der er givet her i dag. Jeg synes, der var mange formuleringer, der var grund til at glæde sig over.

Ellers har det været dybt deprimerende at beskæftige sig med apartheidpolitikken i Den sydafrikanske Republik i disse år. Gang på gang har vi fået politiske signaler, som optimistiske kommentatorer fortolkede i retning af, at nu var der en optøning på vej. Nu var der stærke kræfter i det hvide minoritetsstyre, som kunne indse, at apartheidsystemet måtte afvikles. Men umiddelbart efter fejles optimismen til side af de barske kendsgerninger, der dokumenterer, at det umenneskelige racistiske styre fremturer med sin mod-

bydelige politik. Der har blot været foretaget nogle politiske skaktræk, som skulle bilde verdensoffentligheden ind, at der var sket en holdningsændring.

Et eksempel herpå var indførelsen af de to særlige parlamenter for de ca. 3 millioner farvede og for den lille million asiater. Rene skinparlamenter, som de to grupper ikke havde været spurgt om og i øvrigt heller ikke har vist nogen interesse for, men som elegant er med til at tilsløre den ubehagelige kendsgerning, at de 23 millioner sorte indbyggere fortsat holdes fuldstændig uden for ethvert tilløb til indflydelse i deres eget land.

Behandlingen af det sorte flertal har gennem årene været karakteriseret af ord som Sharpeville og Soweto, hvortil der i den allerseneste tid er blevet føjet Crossroad. Crossroad er en slumbeboelse for titusinder af sorte sydafrikanere, hvor politiet satte ind med tåregas, pansrede mandskabsvogne og forskellige former for skyts med det resultat, at mange afrikanere blev dræbt eller såret. Parallelt med dette foretog myndighederne forleden arrestationer af de mest fremtrædende medlemmer af oppositionen, UDF, Den Forenede Demokratiske Front.

Helt de samme træk genfinder vi, når vi betragter Den sydafrikanske Republiks forhold til de omkringliggende stater. Den 16. marts sidste år undertegnede Pieter Botha sammen med præsident Machel fra Moçambique den såkaldte Nkomatiaftale, der skulle sikre godt naboskab og fred i området, og som også blev omtalt i udenrigsministerens redegørelse.

Moçambique levede rent faktisk op til sin del af aftalen og gennemførte en neutralisering af de ANC-medlemmer, der befandt sig i Moçambique. Men den sydafrikansk støttede oprørsbevægelse i Moçambique, MNR, ikke alene fortsatte sine aktiviteter og terrorhandlinger, men har oven i købet optrappet dem, bl.a. i form af drab på udenlandske bistandsarbejdere. Derfor er situationen i Moçambique i dag mere usikker end på noget tidligere tidspunkt under Machels styre, og en lang række af de udenlandske bistandsprogrammer, bl.a. danske og nordiske, ligger stille, fordi medarbejderne er trukket væk af sikkerhedsgrunde.

Apartheidpolitikken i Sydafrika og destabiliseringspolitikken over for de afrikanske naboer fortsætter altså. Derfor tyder alt des-